

**នៅចំពោះមុខ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ/Public
ឋានៈនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខនៅនឹងសំណើលើកទីបួនរបស់ នួន ជា ស្តីពីមន្ទីរសន្តិសុខ
និងការធានាសម្បទានផ្ទៃក្នុង**

<u>ដាក់ដោយ:</u>	<u>នៅចំពោះមុខ:</u>
<u>សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:</u>	<u>អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:</u>
ពេជ អង្គ	ចៅក្រម និល ណុន ជាប្រធាន
Marie GUIRAUD	ចៅក្រម យ៉ា សុខន
<u>សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:</u>	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ជេត វណ្ណលី	ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា
ហុង គីមស្វន	ចៅក្រម Claudia FENZ
គីម ម៉េងឃី	
ឡោ ជុនធី	<u>ផ្ទៃជូន:</u>
ម៉ុច សុវណ្ណារី	<u>ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា:</u>

Original EN:

ស៊ុន សុវ៉ាន

ជា ណាង

សំ សុគង់

Nicholas KOUMJIAN

វ៉ែន ពៅ

ជនជាប់ចោទ៖

ទី ស្រីនណា

ខៀវ សំផន

Laure DESFORGES
Ferdinand DJAMMEN NZEPA

នួន ជា

Isabelle DURAND

សហមេធាវីការពារក្តី៖

Françoise GAUTRY

សុន អរុណ

Emmanuel JACOMY

Victor KOPPE

Martine JACQUIN

គង់ សំអុន

Yiqiang Y. LIU

Anta GUISSÉ

Daniel LOSQ

Christine MARTINEAU

Lyma NGUYEN

Mahesh RAI

Nushin SARKARATI

Beini Ye

មេធាវីប្រចាំការ៖

ទូច វេលីកូ

Calvin SAUNDERS

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖

Olivier BAHOUGNE

Patrick BAUDOUIN

Beini Ye

I. សេចក្តីផ្តើម

- 1. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (“សហមេធាវីនាំមុខ”) សូមឆ្លើយតបសំណើលើកទីបួនរបស់ នួន ជា សុំសាក្សី សម្រាប់វគ្គមន្ទីរសន្តិសុខ និងការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុងក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២^១។

II. ច្បាប់ជាធរមាន

- 2. វិធាន ៨៧(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងផ្តល់ឱ្យអង្គជំនុំជម្រះនូវសិទ្ធិកោះហៅ ឬស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់ជនណាម្នាក់ក្នុងនាមជាសាក្សី ដែលភស្តុតាងរបស់ជននោះអាចនាំទៅដល់ការបញ្ជាក់ការពិត បន្ទាប់ពីមានសំណើដែលមានសំអាងហេតុពីសំណាក់ភាគីនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ វិធានដដែលនេះដាក់សំណើនេះក្រោមលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យដូចមានចែងក្នុងវិធាន ៨៧(៣) ដែលកំណត់ ក្នុងចំណោមប្រការផ្សេងៗ ថាសក្ខីកម្មនេះមិនត្រូវ “មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធ ឬជាការស្នើសុំជាន់គ្នា”^២។ បន្ថែមពីលើនេះ ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវតែធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់ថាសក្ខីកម្មដែលត្រូវបានស្នើសុំ ពុំអាចរកបាននៅមុនពេលនៃការចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះ^៣។
- 3. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាបានបដិសេធពុំកោះហៅបុគ្គលនានា ក្នុងករណីដែលខ្លួនពិចារណាលើឃ្លាថាសក្ខីកម្មដែលត្រូវបានស្នើសុំ (i) ទំនងជាច្រើនដែលទៅនឹងសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មរួចហើយ^៤ (ii) គ្មានអ្វីដែលអាចឆ្លើយបំភ្លឺបានពាក់ព័ន្ធនឹងតួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ពាក់ព័ន្ធ^៥ (iii) ទំនងគ្រាន់តែជាការគូសបញ្ជាក់ទៅលើអង្គហេតុតែប៉ុណ្ណោះ

¹ សំណើលើកទីបួនរបស់ នួន ជា សុំសាក្សីសម្រាប់វគ្គមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ (ដំណើរការមន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ និងភ័ស្តុតាងជាឯកសារ), ឯកសារ E412, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សំណើលើកទីបួន”)។

² វិធាន ៨៧(៣)(ក)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សូមមើលផងដែរ សេចក្តីសម្រេចស្ថាពរស្តីពីសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១, ឯកសារ E312, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ (“សេចក្តីសម្រេចស្ថាពរស្តីពីសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១”), កថាខណ្ឌ ១២៤។ សាលក្រមជំនុំជម្រះ ឌុច, ឯកសារ E188, ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០, កថាខណ្ឌ ៤១។

³ វិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(៤)។

⁴ សេចក្តីសម្រេចស្ថាពរស្តីពីសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១, កថាខណ្ឌ ៧១។

⁵ ដូចឯកសារយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ៧៥។

ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះពុំចាំបាច់ស្តាប់សក្ខីកម្មគាត់ក្នុងសវនាការឡើយ⁶ ឬ (iv) ច្រើនជាមួយ នឹងភស្តុតាងដែលអង្គជំនុំជម្រះធ្លាប់បានស្តាប់ពីមុនរួចមកហើយ⁷។

- 4. វិធាន២១(១)(ក) និង២១(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា ដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវរក្សាបាននូវតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងឡាយ និងត្រូវធ្វើការជំនុំជម្រះក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប។
- 5. វិធាន៨៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចែងថា ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះ ត្រូវធានាដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិការពារខ្លួនឱ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយសេរី និងអាចបដិសេធនូវរាល់នីតិវិធីដែលនាំឱ្យមានការពន្យារពេលដល់ការជំនុំជម្រះ និងដែលមិនអាចនាំទៅដល់ការស្វែងរកការពិត។

III. ចម្លើយតប

ក. ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំពន្លឿនការកោះហៅ លី ហ៊ី (2-TCW-956)

6. សំណើនេះផ្តល់ទទ្ទឹករណ៍ដើម្បីពន្លឿនការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ លី ហ៊ី សម្រាប់វគ្គសវនាការដែលកំពុងដំណើរការស្តីពីមន្ទីរសន្តិសុខ និងការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង ដើម្បីឱ្យគាត់មានលទ្ធភាពផ្តល់សក្ខីកម្ម ក្នុងចំណោមចំណុចផ្សេងៗ អំពីការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកសួរចម្លើយ និងការបញ្ជូនអ្នកទោសពី ស ២១ ទៅព្រៃស⁸។ សំណើនេះកត់សម្គាល់ថា “លី ហ៊ី (2-TCW-956) ផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង០០១ ក្នុងនាមជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី”។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ចុងក្រោយ អង្គជំនុំជម្រះបានច្រានចោលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយផ្អែកលើសាលក្រមសំណុំរឿង០០១ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង⁹។

⁶ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។
⁷ ដូចឯកសារយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ៧៥, ៧៨, ៨២, ១៣៣។
⁸ សំណើ កថាខណ្ឌ ២៥
⁹ សំណើ កថាខណ្ឌ ២៦

7. លី ហារ បានផ្តល់សក្ខីកម្មជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង០០១¹⁰ ហើយត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបដិសេធថាគាត់ពុំមែនជាជនរងគ្រោះដោយផ្ទាល់នៅ ស២១ ឡើយ¹¹។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី នៅពេលដាក់ភស្តុតាងបន្ថែម សំណើនេះខកខានពុំបានលើកឡើងថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក្នុងសំណុំរឿង០០១ ជឿជាក់ថា លី ហារ គឺជាអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅស២១ និងបានច្រានចោលសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងបានទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់គាត់¹² ដោយផ្តល់សំអាងហេតុថា៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ពុំចាំបាច់យល់ឱ្យបានប្រាកដថា “លី ហារ ត្រូវទទួលស្គាល់ថាជា អ៊ា ហារ នៅក្នុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះទេ។ អ្វីដែលសំខាន់នោះ គឺថាអ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលពេលបច្ចុប្បន្នប្រើឈ្មោះ លី ហារ ជាបុគ្គលតែមួយដែលជាប់នៅមន្ទីរឃុំឃាំង ស ២១ ជាឈ្មោះ អ៊ា ហារ។ នៅពេលសវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមដែលបង្ហាញថាឈ្មោះឪពុកម្តាយរបស់គាត់ត្រូវគ្នាជាមួយឈ្មោះឪពុកម្តាយរបស់អ៊ា ហារ និងបានផ្តល់នូវស្នាមមែករបស់គាត់ដែលត្រូវគ្នាជាមួយនឹងស្នាមមែកនៅលើចម្លើយសារភាពរបស់នៅមន្ទីរ ស ២១។ ដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ទទួលស្គាល់អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំថាជាជនរងគ្រោះនៅមន្ទីរ ស ២១ និង ស ២៤ ហើយសម្រេចបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់គាត់”¹³។

8. ក្នុងសំណុំរឿង០០២ លី ហារ បានដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៨¹⁴។ កាលពីថ្ងៃទី ១៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ គាត់ត្រូវបានសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទទួលស្គាល់ថាជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានទទួលរងព្យាបាទកម្មជាជនរងគ្រោះដោយផ្ទាល់នៅស២១¹⁵។ កាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជាបានដាក់បញ្ចូល លី ហារ នៅក្នុងបញ្ជីនៃសេចក្តីសង្ខេបអំពី “សាក្សី” ដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មអំពីបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនជាអតីតអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅស២១ និងដើម្បីធ្វើការបញ្ជាក់លើចំណុច

¹⁰ សំណុំរឿង ០០១, ប្រតិចារិកនៃកិច្ចដំណើរការសវនាការ, ថ្ងៃទី ៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ ,E3/7454, សូមមើលផងដែរដីកាកោះ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី, D288/6.83, ថ្ងៃទី ២៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

¹¹ សំណុំរឿង ០០១, សាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, E188, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩, កថាខណ្ឌ ៦៤៧

¹² សំណុំរឿង ០០១, សាលដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ, F28, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២, កថាខណ្ឌ ៥៣៩-៥៤០

¹³ សំណុំរឿង ០០១, សាលដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ, F28, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២, កថាខណ្ឌ ៥៤០

¹⁴ D22/2025

¹⁵ ដីកាសម្រេចស្តីពីការទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមានអាសយដ្ឋាននៅក្នុងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ, D416, ថ្ងៃទី ១៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០, ទំព័រ ៩, ១១

មួយចំនួន រួមទាំង ភាពអាចជឿជាក់បាននៃសក្ខីកម្មរបស់ខុច¹⁶។ កាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានដាក់បញ្ចូលគាត់នៅក្នុងបញ្ជី “សាក្សី” នៅក្នុងបញ្ជីដែល បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃឈ្មោះសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានស្នើឡើង សម្រាប់សំណុំរឿង០០២/២¹⁷។

9. សហមេធាវីនាំមុខយល់ឃើញថា លេខចូល ១៤.២២៤ នៅក្នុងបញ្ជីអ្នកទោសរបស់ ក.ស.ច.ស ដែលដូចគ្នាទៅនឹងឈ្មោះ អ៊ា ហ៊ិរ គឺផ្អែកលើបញ្ជីនៃចម្លើយសារភាពរបស់អ្នកទោសនៅទូលស្តែង¹⁸។ ព័ត៌មាននេះ ដូចទៅនឹងព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិរូប នៅក្នុងចម្លើយសារភាពរបស់លី ហ៊ី ដែលមាន នៅក្នុងសំណុំរឿង¹⁹។

10. ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី សហមេធាវីនាំមុខត្រូវបានមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជូនដំណឹងថា លី ហ៊ិ បានទទួលអនិច្ចកម្មទៅហើយ។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំព័ត៌មាន បន្ថែមពីអង្គការគាំពារ ជនរងគ្រោះ ទាក់ទងនឹងលិខិតបញ្ជាក់ពីមរណភាពរបស់គាត់ និងការស្នើសុំតាំងខ្លួនសិទ្ធិវ័ន្ត²⁰។ អង្គការគាំពារជនរងគ្រោះបានផ្តល់ឯកសារដែលប្រមូលបានទាក់ទងនឹងការស្នើ សុំតាំងខ្លួនជា សិទ្ធិវ័ន្តដល់សហមេធាវីនាំមុខ²¹។ មេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបាន

¹⁶ សម្ភារៈឯកសារក្នុងការរៀបចំសម្តាប់កិច្ចដំណើរការសវនាការ, បញ្ជីបឋម៖ សេចក្តីសង្ខេបអំពីសាក្សី - ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា, E93/4.3, លេខចូល ២៦៧, ទំព័រ ៧៩

¹⁷ សេចក្តីសង្ខេបអំពីសាក្សី ដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព, E305/4.2, លេខចូល១៧, ទំព័រ៩។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ពន្យារ ពេលការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់បុគ្គលមួយចំនួន ដែលភាគី បានស្នើសុំការសួរដេញដោល នៅក្នុង “សវនាការនាពេលអនាគត”។ សូមមើលផងដែរ សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយស្តីពីសាក្សី, អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវស្តាប់សក្ខីកម្ម ក្នុងសំណុំរឿង០០២/១, E312, ថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤, ទំព័រ១២៧

¹⁸ E3/10510 ERN 00161117 ជាភាសាខ្មែរ, ទំព័រ៤៦, លេខចូល ៤០

¹⁹ E3/9216 ERN 0036172 ជាភាសាអង់គ្លេស, ERN 00279916 ជាភាសាខ្មែរ, ទំព័រ ១

²⁰ សូមមើលផងដែរ ឧបសម្ព័ន្ធ I (សម្ងាត់)។ ដើម្បីប្រយោជន៍របស់ភាគី សហមេធាវីនាំមុខ សូមបញ្ជាក់ថាការស្នើសុំ តាំងខ្លួនជាសិទ្ធិវ័ន្ត ត្រូវបានដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដាក់ជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង តាមរយៈអង្គការគាំពារជនរងគ្រោះ។ សហមេធាវីនាំមុខ ពុំមានសិទ្ធិជាស្វ័យប្រវត្តិក្នុងការចូលមើលព័ត៌មានបែបនោះ ឬពិនិត្យមើលដំណើរការនោះឡើយ។

²¹ សូមមើលផងដែរ ឧបសម្ព័ន្ធ II (សម្ងាត់ និងសម្រាប់ភាគីតែម្នាក់) ដែលមានឯកសារ ដែលទទួលបានបន្ទាប់សហមេធាវីនាំមុខ បានដាក់សំណើនៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ I។ ឧបសម្ព័ន្ធនេះ មានឯកសារមួយច្បាប់ទាក់ទងនឹងសំណើសុំតាំងខ្លួនជាសិទ្ធិវ័ន្ត ដែល អង្គការគាំពារជនរងគ្រោះកំពុងរងបទដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ សហមេធាវីនាំមុខ ទទួលបានដំណឹងថា

ទំនាក់ទំនងជាមួយសហព័ទ្ធរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយទទួលបានព័ត៌មានដូចគ្នា។ ផ្អែកលើព័ត៌មានដែលទទួលបានពីអង្គការគាំពារជនរងគ្រោះ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង សហព័ទ្ធរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សូម អះអាងថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទទួលអនិច្ចកម្មទៅហើយ។ ដូច្នេះ សំណើសុំពន្លឿនការផ្តល់ សក្ខីកម្ម ឬកោះហៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ពុំនឹងទទួលបានលទ្ធផលអ្វីឡើយ។

ខ) ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើកោះហៅអ្នករៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកទោស របស់ ក.ស.ច.ស

11. សំណើនេះសុំឱ្យកោះហៅសាក្សីទី១ និងសាក្សីទី២ “អ្នករៀបចំបញ្ជីអ្នកទោសរបស់ ក.ស.ច.ស” ដើម្បីផ្តល់ “ការពន្យល់លម្អិត” ក្នុងចំណោមចំណុចផ្សេងៗ អំពីវិធីសាស្ត្រដែលបានអនុវត្តលក្ខណៈនៃឯកសារច្បាប់ដើម ដែលពួកគាត់បានយកមកធ្វើជាសំអាង និងការជ្រើសរើសឯកសារនោះ” ពីព្រោះការបញ្ជាក់ពីអ្នកស៊ើបអង្កេតទាំងនេះ “គឺកាន់តែមានសារៈសំខាន់ថែមទៀតដោយសារបញ្ជីឈ្មោះរបស់ ក.ស.ច.ស គឺជាឯកសារគន្លឹះសំខាន់មួយសម្រាប់ភាគីយោងនៅក្នុងអំឡុងវគ្គសវនាការដែលកំពុងដំណើរការនេះ យថាភាព និងភាពអាចជឿជាក់បាន ដែលវាសំខាន់សម្រាប់ការបញ្ជាក់ការពិត”²² ។

12. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសន្និដ្ឋានថា បញ្ជីអ្នកទោស ស២១ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (បញ្ជីអ្នកទោស ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស) ដែលត្រូវបានទទួលយក អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E393 នោះ ត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមស៊ើបអង្កេត²³។ ឯកសារសំខាន់ៗ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃបញ្ជីឈ្មោះនេះ ត្រូវបានទទួលយកជាភស្តុតាង

ឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានដាក់ជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ប៉ុន្តែ ត្រូវបានច្រានចោលពីព្រោះ ឈ្មោះបុគ្គល ត្រូវបានប្រកបខុសពីនៅក្នុងលិខិតបញ្ជាក់អំពីមរណភាព។ សហមេធាវីនាំមុខ ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ធ្វើការប្រៀបធៀបព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិរូបនៅក្នុងចម្លើយសារភាពនៅ ស ២១ របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងលិខិតបញ្ជាក់អំពីមរណភាព ដើម្បីពិចារណាឡើងវិញក្នុងការចាត់វិធានការបន្ថែមទាក់ទងនឹងសំណើសុំតាំងខ្លួនជាសិទ្ធិវ័ន្ត។

²² សំណើ, កថាខណ្ឌ៣៤

²³ សូមមើល បញ្ជីឈ្មោះអ្នកទោសនៅ ស ២១ របស់ ក.ស.ច.ស និងការពន្យល់អំពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវអនុវត្ត, E393.1, ថ្ងៃទី៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦, កថាខណ្ឌ ២, ៤-៦

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង²⁴។ ឯកសារទាំងនេះគឺជា “ឯកសារដែលបន្ទូលទុកតាំងពីសម័យខ្មែរក្រហម ដែលត្រូវប្រមូលពីទ្វេស្នែង និងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា”²⁵។

13. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា សំណើជាក់លាក់នេះ ផ្អែកលើថា តើអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងភាគី មានបំណងប្រើប្រាស់ “បញ្ជីឈ្មោះរបស់ ក.ស.ច.ស” ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយអ្នកស៊ើបអង្កេត ធ្វើជាភស្តុតាង ដែរឬទេ។

14. ដោយពុំទទួលបានសេចក្តីពន្យល់ពីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា គោលបំណងនៃបញ្ជីអ្នកទោស ស២១ ដែលរៀបចំដោយ ក.ស.ច.ស គឺដើម្បីជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងភាគី ឲ្យទទួលបានប្រយោជន៍ពីការងារដែល ក.ស.ច.ស បានរៀបចំរួចហើយ និងដើម្បីឲ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការពិនិត្យមើលឈ្មោះ និងព័ត៌មាន ដែលទាក់ទងនឹងអ្នកទោស និងឯកសារសំខាន់ៗ។

15. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គាំទ្រសំណើសុំដាក់ឯកសារ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស ដោយហេតុថា វានឹងផ្តល់លទ្ធភាពពេញលេញដល់ភាគី និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងការពិនិត្យមើលប្រភពនៃការដាក់បញ្ចូលឈ្មោះនីមួយៗទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ ដែលរៀបចំដោយ ក.ស.ច.ស។ ដូច្នោះភាគី និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អាចផ្ទៀងផ្ទាត់មាតិកានៃការដាក់បញ្ចូលនីមួយៗ ជាមួយនឹងឯកសារជាក់ស្តែងដែលបានបន្ទូលទុកពីសម័យនោះ និងប្រើប្រាស់ដូចគ្នានៅក្នុងតុលាការ។

16. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏លើកឡើងដែរថា ការអនុវត្តដូច្នោះផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យភាគី និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ផ្អែកលើឯកសារដែលបានបន្ទូលទុកពីសម័យនោះ ជាជាងផ្អែកលើបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ ដែលរៀបចំដោយ ក.ស.ច.ស ធ្វើជាភស្តុតាង។ ផ្អែកលើការយល់ឃើញដូច្នោះ ខណៈដែលសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានលើកឡើងអំពីព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅ

²⁴ ការទទួលយកឯកសារនានាដែលជាមូលដ្ឋាននៃបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ ដែលការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (ក.ស.ច.ស) បានបង្កើតឡើង, E393/1, ថ្ងៃទី ១១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦, កថាខណ្ឌ ១

²⁵ សូមមើល បញ្ជីឈ្មោះអ្នកទោសនៅ ស ២១ របស់ ក.ស.ច.ស និងការពន្យល់អំពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវអនុវត្ត, E393.1, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦, កថាខណ្ឌ ៣

មន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ ដែលរៀបចំដោយ ក.ស.ច.ស ក្នុងអំឡុងពេលដែលពួកគាត់សួរដេញដោល ក្នុងសវនាការនោះ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតែងតែប្រើប្រាស់ឯកសារ ដែលបន្ទាល់ទុកពីសម័យនោះធ្វើជាមូលដ្ឋាន នៅក្នុងតុលាការ។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជឿជាក់ថា ភាគី និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក៏មានការយល់ឃើញដូច្នោះ ដែរ។

17. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា វាជាសិទ្ធិសម្រេចរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការកោះហៅអ្នករៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស។ ក៏ប៉ុន្តែ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីលើកឡើងថា ការ យល់ព្រមតាមសំណើនេះ មានភាពចាំបាច់ តែនៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចាត់ទុកថា បញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ ដែលរៀបចំដោយ ក.ស.ច.ស គឺជា ភស្តុតាងផ្ទាល់ខ្លួន មិនមែនជាឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយដល់ភាគីទេនោះ។ ប្រសិនបើអង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូងបន្តការប្រើប្រាស់តែឯកសារដែលបន្ទាល់ទុកពីសម័យនោះនៅក្នុងតុលាការនោះ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីលើកឡើងថា សំណើដើម្បីកោះហៅអ្នករៀបចំ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស គឺជាការអនុវត្តជាន់គ្នា។

18. សំណើនេះលើកឡើងថា មាន “ចម្ងល់យ៉ាងខ្លាំងរួចទៅហើយអំពីវិធីសាស្ត្រដែលបានយកមកប្រើ ប្រាស់ ដើម្បីចងក្រងបញ្ជីឈ្មោះនេះ ជាពិសេសទាក់ទិននឹងការប្រើប្រាស់ឯកសារ និងការរៀបចំ ទិន្នន័យ”²⁶។ សំណើនេះលើកឧទាហរណ៍មួយចំនួន ក្នុងនោះមាន បុគ្គលចំនួន ៤០៦ នាក់ នៅក្នុង បញ្ជី ដែលពុំមានកាលបរិច្ឆេទចូល កាលបរិច្ឆេទចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់ឡើយ”²⁷។ ទោះបីជា សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានធ្វើការសង្កេតទៅលើវិធានការនៃបញ្ជី ឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស ក៏ដោយ ក៏សហមេធាវីនាំមុខ ពិនិត្យឃើញថា លេខចូលទាំងអស់ ដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសំណើ²⁸ លើកលែងតែមួយ²⁹ ទទួល

²⁶ សំណើ, កថាខណ្ឌ ៣៣

²⁷ ដូចជើងទំព័រខាងលើ

²⁸ សំណើ, ជើងទំព័រ ៩៥

²⁹ សំណើ ជើងទំព័រ៩៥ សូមលើកឡើងផងដែរ លេខចូល ១៤,៩៣៨ ដែលផ្អែកលើចម្លើយសារភាពនៅ ស ២១ (TSL 1146)។ ចម្លើយសារភាព ពុំបញ្ជាក់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូល ប៉ុន្តែលើកឡើងថាបុគ្គលនោះ ក៏មានចម្លើយសារភាពលើកទី២ នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៧៥ (ERN 01219672ជាភាសាខ្មែរ)

បានពីបញ្ជីចម្លើយសារភាពនៅ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ បុគ្គលិកនៅទូលស្តែង និងវាយអត្ថបទដោយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា³⁰។ លេខនៃចម្លើយ សារភាពនៅ ស២១ របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា សម្រាប់លេខចូលនីមួយៗ ត្រូវបានដាក់ បញ្ចូលនូវលេខដូចគ្នានៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស ³¹។ សំណើនេះ លើកឡើងអំពីភាពមិនប្រក្រតីនៃព័ត៌មានដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុង បញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស ដោយមិនបានស្នើឱ្យ ទទួលយកចម្លើយសារភាព ស២១ ដើម ដែលជាមូលដ្ឋានសំខាន់នោះទេ។

19. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសូមឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាថា តើជាការប្រើប្រាស់ធនធានដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដែរឬទេដែលត្រូវទទួលយកចម្លើយសារភាពនៅ ស២១ ទាំងនោះ (តាមសំណើរបស់ភាគីណាមួយ)។ ដូច្នោះ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃដោយឯករាជ្យ មួយ ប្រសិនបើចាំបាច់។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ ឃើញថា ទោះបីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចចិត្តកោះហៅសាក្សីទាំងពីរនាក់ ឬម្នាក់ក្នុងចំណោម ទាំងពីរនាក់នេះក៏ដោយ ក៏ការសួរដេញដោលលើចំណុចនេះដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា នឹងពុំមានភាពពេញលេញឡើយ ប្រសិនបើមិនទទួលយកចម្លើយសារភាព ស២១ ទាំងនេះ ទេនោះ។

20. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់ឱ្យ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ធ្វើការស្រាយបំភ្លឺជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីប្រភពដើមនៃ ឯកសារសំខាន់ៗដែលបន្ទូលទុកពីសម័យខ្មែរក្រហមជាមុនសិន មុននឹងសម្រេចលើសំណើសុំកោះ ហៅសាក្សីទី១ និងសាក្សីទី ២។

³⁰ សូមមើល E3/105010 ERN 00161072-00161348 ជាភាសាខ្មែរ។ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកទោស ស២១ របស់ ក.ស.ច.ស មានលេខចូលចំនួន៧០៥ ដែលលេចចេញពីឯកសារនេះ។

³¹ សូមមើល ឧទាហរណ៍ លេខចូល ១៤,០៩៩ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខក២១), លេខចូល ១៤,១៦០ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ គ២០០), លេខចូល ១៤,២៣៨ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ជ៤១), លេខចូល ១៤,៣៧៤ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ខ ១៧), លេខចូល ១៤,៥០២ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ត៣២២), លេខចូល ១៤,៥៨៣ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ភ៣៩២), លេខចូល ១៤,៦៧៧ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ល៦), លេខចូល ១៤,៦៨៩ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ល៩១), លេខចូល ១៤,៦៩០ (ចម្លើយសារភាព ស២១ លេខ ល៩៣)

(គ) ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើកោះហៅសាក្សីដែលនៅសល់

20. ចំពោះសាក្សីដែលនៅសល់ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី យល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជាអ្នកធ្វើការសម្រេចទៅលើចំណុចនេះ។

IV សំណើ

21. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើដោយក្តីគោរពឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

- (១) **សម្រេចថា** អង្គជំនុំជម្រះនឹងមិនពិចារណាលើសំណើសុំកោះហៅសាក្សី លី ហ៊ី ឡើយ
- (២) **ពិចារណាទៅលើសេចក្តីសង្កេត** ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសារណានេះ ទាក់ទិននឹងការកោះហៅសាក្សីទី១ និងសាក្សីទី២។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦	ពេជ អង្គ សហមេធាវីនាំមុខ	ភ្នំពេញ	
	Marie GUIRAUD សហមេធាវីនាំមុខ	ភ្នំពេញ	